

Kod przedmiotu

Kierunek

Instrumentalistyka

Specjalność

Wszystkie specjalności

Typ przedmiotu

Podstawowy

Wymagania wstępne

Wiedza i umiejętności na poziomie szkoły muzycznej II stopnia lub matury.

Wymagania końcowe

Forma sprawdzenia: zaliczenie ze stopniem.

Napisanie testu sprawdzającego.

Cele kształcenia

1. Nabycie wiedzy z zakresu ogólnej znajomości literatury muzycznej
2. Zaznajomienie się z elementami dzieła muzycznego i wzorcami budowy formalnej kompozycji w różnych epokach.
3. Nabycie wiedzy umożliwiającej docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, internet), ich analizowania i interpretowania we właściwy sposób.
4. Zaznajomienie się z podstawowymi liniami rozwojowymi w historii muzyki i zrozumienie ich oraz nabycie orientacji w związanej z tymi zagadnieniami literaturze piśmienniczej (w tym internet).
5. Nabycie wiedzy na temat stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych.
6. Nabycie umiejętności swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnie humanistycznych.
7. Nabycie kompetencji do gromadzenia, analizowania i interpretowania w świadomy sposób potrzebnych informacji.
8. Nabycie kompetencji do posługiwania się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki.

Treści programowe nauczania

Omówienie wybranych zjawisk i najważniejszych gatunków muzycznych kolejnych epok z uwagi na ich cechy charakterystyczne, twórców, genezę, ewolucję i związku z innymi dziedzinami sztuki, w kontekście wydarzeń historii powszechnej i typowych dla danej epoki zjawisk społecznych lub filozoficznych, z uwzględnieniem w szczególności m.in. następujących zagadnień: muzyka starożytna w relacji do muzyki średniowiecza, formy i tradycje chóru gregoriańskiego, polifonia średniowieczna, liryka rycerska, polifonia okresu ars nova wraz z zagadnieniami dotyczącymi rozwoju notacji muzycznej, polifonia renesansu, manieryzm, opera barokowa, muzyka instrumentalna baroku (I semestr); geneza klasycyzmu (m.in. styl galant, wczesnoklasyczna symfonia), klasycyzm wiedeński, XVIII-wieczne

formy instrumentalne: kwartet smyczkowy, koncert solowy, symfonia, XIX-wieczne gatunki muzyki instrumentalnej: miniatura, symfonia, poemat symfoniczny, szkoły narodowe w XIX wieku, impresjonizm, ekspresjonizm, dodekafonia, serializm, aleatoryzm, postmodernizm (II semestr).

Omówienie twórczości wybranych kompozytorów ze względu na znaczenie ich dorobku na tle epoki oraz oryginalnych cech stylu indywidualnego, obejmujące m.in. następujące postaci: Guillaume de Machaut, Guillaume Dufay, Josquin Desprez, Orlando di Lasso, Gesualdo da Venosa, Giovanni Pierluigi da Palestrina, Claudio Monteverdi, Jean-Baptiste Lully, Georg Friedrich Händel, Johann Sebastian Bach (I semestr); Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin, Ignacy Feliks Donrzyński, Franciszek Lessel, Giuseppe Verdi, Richard Wagner, Richard Strauss, Leoš Janáček, Witold Lutosławski, Krzysztof Penderecki, Henryk Mikołaj Górecki, Paweł Szymański, Paweł Mykietyn (II semestr).

Omówienie wybranych zjawisk z zakresu historii muzyki polskiej w kontekście ich związków z kulturą europejską danej epoki (w szczególności barok, klasycyzm, romantyzm, muzyka XX i XXI wieku).

Efekty kształcenia (uczenia się) po ukończeniu przedmiotu

- w zakresie wiedzy

- Posiada ogólną znajomość literatury muzycznej (K1_W01).
Uszczegółowienie: absolwent podczas zajęć zapoznaje się nie tylko z opisem kolejnych epok, stylów i dzieł, lecz także zapoznaje się z omawianą muzyką na podstawie jej słuchania, nabywając tym samym orientacji w literaturze muzycznej wszystkich epok.
- Posiada znajomość elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów (K1_W03).
Uszczegółowienie: podczas zajęć wykładana jest wiedza z zakresu kontekstu historycznego powstania kolejnych dzieł reprezentatywnych dla poszczególnych epok, lecz także przedstawiane są wzorce budowy formalnej typowe dla danej epoki i wykraczające poza nią, w kontekście ogólnej wiedzy na temat elementów dzieła muzycznego.
- Posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób (K1_W04).
Uszczegółowienie: zajęcia umożliwiają zapoznanie się w trakcie wykładów z szeroką literaturą naukową dotyczącą problematyki historyczno-muzycznej, w ich ramach prezentowane są także liczne nagrania muzyki, a także projekcje filmowe ze spektakli operowych i realizacji koncertowych, absolwenci zyskują ponadto wiedzę, w jaki sposób poszukiwać przez odpowiednie bazy, bibliografie, a także witryny internetowe dodatkowych wiadomości z zakresu tego przedmiotu, oraz w jaki sposób weryfikować znalezione informacje niepewne, sięgając do odpowiednich źródeł.
- Posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze piśmienniczej (dotyczy to także internetu) (K1_W06).
Uszczegółowienie: absolwent nabywa wiedzę na temat prawidłowości zmian i kierunków rozwoju muzyki, począwszy od starożytności aż do czasów najnowszych, zyskuje orientację w tendencjach typowych dla danej epoki oraz w zjawiskach indywidualnych i szczególnych, nabywa także wiedzę na temat źródeł i opracowań, z których owa wiedza jest czerpana, dostępnych w formie tradycyjnej (np. książkowej) lub możliwych do pozyskania online.
- Posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K1_W08).

Uszczegółowienie: absolwent posiada wiedzę na temat sposobów i stylów tworzenia, wykonywania, ale także zapisywania muzyki w poszczególnych epokach historycznych, zyskując wiedzę niezbędną także w przyszłej praktyce zawodowej.

- w zakresie umiejętności

- Posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych (K1_U15).

Uszczegółowienie: absolwent w toku dyskusji i samodzielnych prezentacji swojej wiedzy oraz poglądów w trakcie zajęć nabywa umiejętność czytelnego formułowania oraz przekazywania posiadanych wiadomości oraz formułowania na ich bazie własnych sądów krytycznych o muzyce, umieszczanej ponadto w kontekście innych sztuk performatywnych oraz nauk humanistycznych .

- w zakresie kompetencji społecznych

- Potrafi gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje (K1_K01).

Uszczegółowienie: absolwent posiada kompetencje pozwalające mu na dokonywanie hierarchizacji materiału w obrębie danego zagadnienia, a także na dokonywanie pracy analitycznej w procesie przyswajania sobie i prezentowania swojej wiedzy historyczno-muzycznej.

- Umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki (K1_K10).

Uszczegółowienie: w ramach zajęć absolwent zyskuje kompetencje pozwalające mu na właściwe definiowanie oraz zastosowanie terminologii adekwatnej do danego zjawiska z zakresu historii muzyki.

Metody nauczania

Wykład

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

ROK	I		II		III	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	2	2				
Ilość godzin w semestrze	30	30				
Rodzaj zaliczenia	zs	zs				
LEGENDA	zal – zaliczony; zs – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ed – egzamin dyplomowy					

Kryteria oceny

1. Ocena z kolokwium przeprowadzonego pod koniec każdego semestru, sprawdzającego stopień przyswojenia wiedzy i nabycia umiejętności określonych w punkcie dotyczącym celów i efektów przedmiotu (w zakresie treści zrealizowanych w danym semestrze).
2. Ocena z krótkiej samodzielnej wypowiedzi pisemnej na koniec roku.
3. Aktywność oceniana na bieżąco na zajęciach.

Literatura (piśmiennictwo)

Józef Chomiński, Krystyna Wilkowska-Chomińska, Historia muzyki, t.1-2, Kraków 1989-1990.

Encyklopedia muzyczna PWM, Część biograficzna, red. Elżbieta Dziębowska, Kraków 1979.

Enrico Fubini, Historia estetyki muzycznej, Kraków 1997 (część pierwsza: rozdziały I.4, I.6, II.1, II.2, II.4, III.3, VI.2, VII.2; część druga: rozdziały IV.3, IX.2).

Danuta Gwizdalanka, Historia muzyki, cz.1-3, Kraków 2005-2009.

Bohdan Pocij, Z perspektywy muzyki, Warszawa 2005

Język wykładowy

Polski, możliwy wykład w języku angielskim.

Imię i nazwisko wykładowcy

mgr Barbara Lachtara

mgr Kamila Stępień-Kutera